

Nr. 38.

Warszawa

11/— września 1868 r.

Wychodzi w każdą środę.

Redakcja przy ulicy Nowy Świat Nr. 28.

MERKURY

dodatek tygodniowy do Ekonomisty.

TYDZIEŃ FINANSOWY.

Położenie ogólne niczém się nie wyjaśnia: z jednéj strony rządy, nawet te których interesem i życzeniem jest wojna, nie ustają w oświadczeniach pokojowych; z drugiéj publiczność — bezwarunkowo interesowana w ustaleniu pokoju—nie wierzy gołosłownym zapewnieniom, trzyma się zbyt oględnie, rozlicza tylko na najkrótsze termina; a giełdy, skore do popłochu, zamiast ułatwiać normalny obieg wartości, dają tylko żywioł chwilowéj, fałszywéj spekulacji, prowadząc do zysków i strat niezasłużonych, czyli innemi słowy, do bezowocnego, a co więcéj szkodliwego pomieszczenia kapitałów. Niedawna trwoga paryskiéj giełdy, wywołana przemówieniem króla pruskiego w Kiel, iskrą elektryczną przebiegła wszystkie inne,—jakkolwiek w mowie téj jedni widzą pogróżkę, inni zapewnienie pokojowe. Ale taki już jest nastrój powszechny targów pieniężnych i publiczności, że wszelkie pozory wojenne biorą za rzeczywistość. Głównie dziś oczy zwrócone są na Paryż, i giełda paryska początkuje wszelkie niezwykłe ruchy targów pieniężnych, jak przed niejakim czasem wiedeńska, — Paryż stał się czarnym punktem na zamglonym widnokręgu. Renta francuska choć wolno ale wciąż się cofa (68,[90]); włoska idzie za nią (51,[70]); akcje przemysłowe i kredytowe prawie wszystkie w zniżce, nawet akcje banku francuskiego, za najlepszą lokację uważane. Bilans bankowy zawsze jednakowe przedstawia zjawisko: więcéj jest w jego składach złota (1.302/m.), niż biletów w obiegu (1.222/m.), a wysokość rachunków bieżących (453/m.) równa się prawie wysokości portfelu (463/m.). Giełdy niemieckie, a szczególnie wiedeńską i frankfurcką, najwięcéj zatrważa ta okoliczność, że oświadczenia prasy urzędowéj francuskiéj oddziaływają na usposobienie publiczności w sposób wbrew przeciwny zamierzeniu.

We Włoszech mniéj niż gdzie wierzą w pokój, a nadto przewidują trudności z powodu kwestji rzymskiéj, chociaż z drugiéj strony mówią o porozumieniu gabinetu włoskiego z francuskim na wypadek wybuchu wojny.

Hiszpanja miała być również wezwana do stanowczego oświadczenia się, ale w obec ruchów rewolucijnych i grożącego przesilenia wewnętrznego, nie czas jéj myśleć o kombinacjach polityki zagranicznéj. Telegraf donosi o abdykacji krolowéj, a zarazem o niedojściu odwiedzin cesarza Napoleona.

Nieruchomość giełdy warszawskiéj wzmogła się jeszcze w ostatnim tygodniu. Za to możemy z przyjemnością zanotować wciąż wzrastający obrót filij bankowych. Wysokość portfelu dwóch istniejących kantorów—w Łodzi i Włocławku—wynosi więcéj niż $^2/_3$ portfelu samego Banku Polskiego. W obec tego doświadczenia, życzyć należy jak najrychlejszego utworzenia kilku jeszcze kantorów, a przynajmniéj nateraz w Lublinie i Kielcach.

KURSA GIEŁDY,

w tygodniu 14—19 września 1868 r.

	Stopa %	RÓWNIA (pari)	CENA RZECZYWISTA W TYGODNIU Poniedz. 14 wrześ.	Wtorek 15	Środa 16	Czwar. 17	Piątek 18	Sobota 19	Stosunek do równi na 100
			R	u	b	l	e		
1. Papiery publiczne.									
a) Rządowe.									
Polskie. Obligi Skarbowe (r. 100. 150. 500)	4	100	.	.	.	.	77,50	.	77½
Obligacje cząstk. (zł. 500) z kup.	4	75	.	.	.	.	102,50	.	136⅔
Cert. ban. na obl. cz. *A* (z.300) z kup	5	45	.	.	.	.	51,25	.	113⅚
„ „ „ *B* (z. 200)	0	30	.	.	.	.	27	.	90
	5	30	.	.	.	.	32,75	.	109⅙
Dow. Kom. Cen. Lik. (różne sumy)	0	100	.	.	.	.	*58	.	*58
Listy likwid. (r. 100. 250. 500. 1000)	4	100	67,67	67,67	67,25	66,83	66,83	67,25	67¼
kupon	.	.	.	.	.	.	.	1,21⅑	.
Ruskie. 5-ta pożyczka (500)	5	100	81,50	.	81,50	.	81,50	.	81½
Pożyczka premjowa z 1864 r.	5	100	135	135	135	135	135	135	135
„ „ z 1866 r.	5	.	.	.	132,75	.	.	133	133
Metaliki (300) lutowe	4	100	100,17	100,33	.	.	100,33	100,33	100⅓
Metaliki (300) sierpniowe	4	100	.	100	.	.	100	100	100
Bilety banku Pańs. (100 i wyżéj)	5	100	86	.	86	.	86	.	86
b) Towarzystw i Spółek.									
Polskie. Listy Zast. (30 75. 150. 750. 3000)	4	100	85,60	85,67	85,67	85,67	85,67	85,75	85¾
„ „ „ ser. 2	4	100	78,80	78,92	78,83	78,83	79	79	79
kupon	.	.	.	.	.	.	.	0,96⅔	.
Akcje Dr. Żel. W-W. (100)	diw.	60	.	.	.	.	*66	.	*110
„ „ W-B. (100. 150)	4	100	59,92	59,67	60,17	.	59,75	60	60
„ „ Teresp. (100)	5	100	91	91	91	91	91	91	91
Obligacje „ „	5	100	89	89	89	89	89	89	89
Akcje „ Łodzk. (100)	5	100	.	.	.	.	.	.	.
Rus. Akcje Gł. Tow. Dr. Ż. (125)	5	125	.	.	.	.	121	.	96⅘
Obligacje „ „	1½	100	.	.	.	.	.	.	.
2. Wexle.									
Berlin (Tal. 100) 2 mies.	.	92,857	107,70	107,70	107,70	108,30	108,30	107,85	116⅙
Gdańsk (100) „	.	92,857	.	.	107,55	108,15	.	107,70	116
Hamburg (M.B. 300) „	.	140,855	.	.	*163,80	.	.	.	*116⅓
Londyn (Ł. 1) 3 „	.	6,30	7,39	7,39	7,39	7,42½	7,42½	.	117¾
Paryż (Fran. 300) 2 „	.	75,21	87,90	87,90	87,90	.	.	.	116⅚
Wiedeń (Gul. 150) „	.	92,857	.	96	95,85	.	96,30	.	103¾
Petersburg (Rub. 100) 1 „	.	100	.	.	99,33	.	99,25	.	99¼
3. Monety.									
Półimperjał	.	5,15	.	.	.	.	6,02	.	116 9/10
Napoleondor	.	5	.	.	.	.	.	.	.
Dukat holenderski	.	3	.	.	.	.	3,42	.	114
Rubel srebrny	.	1	.	.	.	.	.	.	.
Talar pruski	.	0,92.857	.	.	.	.	1,09½	.	117 11/12
Gulden austrjacki (papierowy)	.	0,62.906	.	.	.	.	0,65	.	103⅓

STOPA SKUPU:	Warszawa.	Londyn.	Paryż.	Wiedeń.	Berlin.	Frankfurt.	Amsterd.
bankowa:	6%	2	2½	4	4	2½	3
giełdowa:	—	1 (1½)	1¾ (2¼)	4	2¾	1¾ (2)	3

STAN OPERACIJ BANKU POLSKIEGO.

	w d. 12 września (rubli)	w ciągu tygodnia przyb.(+) ub.(—) (rubli)	w d. 19 września (rubli)
1. Skup: Portfel wexli kraj. w Warsz.	965.961, 33	+ 204.122, 22½ — 172.103, 94½	997.979, 61
1. Skup: Portfel wexli kraj. w Łodzi. .	349.926, 40½	.	349.926, 40½
1. Skup: Portfel wexli kraj. w Włocł.	320.285, 22	+ 47.235, 84½ — 20.290, 67	347.230, 39½
1. Skup: Portfel „ zagranicznych	174.926, 77	+ 39.455, 95 — 43.119, 50	171.263, 22
2. Zaliczenia na papiery publiczne . . .	613.401, .	+ 23.070, . — 14.816, .	621.655, .
3. „ na zast. towarów (a) wełny .	297.802, 46	+ 17.665, 05 — 22.434, 91	293.032, 60
3. „ na zast. towarów (b) in. tow.	276.930, 96	+ 7.033, 76 — 5.338, 76	278.625, 96
4. „ „ kosztowności	787.392, 80½	+ 8.313, 04 — 12.281, 07	783.424, 77½
5. Otwarte kredyta	4.717.024, 98½	+ 628.644, 57½ — 670.986, 67½	4.674.682, 88½
6. Kasa: Monety srebrne	2.602.101, 17	— 2.455, 95¾	2.599.645, 21¼
6. Kasa: „ złote	43.866, 57½	— 363, .	43.503, 57½
6. Kasa: Bilety Banku Polskiego	995.400, .	+ 27.900, .	1.023.300, .
6. Kasa: „ Kred. Cesarstwa	1.485.771, .	— 58.974, .	1.426.797, .
Łącznie (6)	5.127.138, 74½	— 33.892, 95¾	5.093.245, 78¾

SKAZÓWKI I FAKTA BIEŻĄCE.

— **Kongres stowarzyszenia międzynarodowego robotników** rospoczął swe tegoroczne posiedzenie w Bruxelli d. 6 września. Stowarzyszenie to wzięło początek na meeting'u w Saint-Martin's hall d. 28 września 1864, a rozwijając się dosyć szybko ogarnęło prawie całą zachodnią Europę. Dotąd miały już miejsce 2 kongresy: w Genewie (1866) i w Lausannie (1867). Obecny trzeci kongres bruxelski, na którym pod prezydencją Young'a, zegarmistrza z Londynu, zebrało się około 400 członków, zajmował się rozbiorem następujących przedmiotów:

1⁰ o wzajemnym kredycie między robotnikami;

2⁰ o wpływie maszyn na zarobki i położenie robotników;

3⁰ o kształceniu robotników tak teoretycznem jak i praktycznem;

4⁰ o własności nieruchoméj (grunt orny, lasy, kopalnie, kanały, drogi żelazne i t p.)

5⁰ o zmowach robotników (strikes) i zawieszaniu roboty, tudzież o wybraniu sądu polubownego mającego na przyszłość rostrząsać sprawy między robotnikami a przedsiębiercami;

6⁰ o zmniejszeniu liczby godzin pracy w fabrykach (kwestja wniesiona przez sekcje angielską i amerykańską);

7⁰ jakie stanowisko mają zająć robotnicy na wypadek starcia między państwami europejskiemi (kwestja wniesiona przez sekcje niemieckie);

8⁰ księgi robotnicze (cahiers du travail), — zebranie zażaleń robotników wszelkich gałęzi przemysłu, (kwestja wniesiona przez sekcje belgijskie).

Wedle wiadomości z Bruxelli z d. 10 września, podanéj przez *Nord. Allg. Ztng*, wzięto naprzód pod obrady punkt 7-my.

Treść rezolucji, odesłanéj do komisji, była mniéj więcéj następująca: „ażeby robotnicy wszelkiemi sposobami wpływali na opinję publiczną w celu niedopuszczania wojny między jednym ludem a drugim.

Następnie rostrząsano 5-ty punkt, i po wysłuchaniu sprawozdań i ogólnych rospraw, przyjęto jednomyślnie następujące rezolucje:

1. Kongres nie uważa zmowy za środek do oswobodzenia robotnika, ale uznaje że przy teraźniejszym stosunku pracy do kapitału stała się ona koniecznością.
2. Należałoby zmowy poddać pewnym prawidłom i warunkom, stosownie do potrzeby.
3. Należałoby się starać o tworzenie stowarzyszeń robotniczych, tam gdzie ich nie ma, ażeby wszelkie rzemiosła pomoc sobie niosły.

— **Dziesiąty kongres ekonomiczny niemiecki** otwarty 3. sierpnia w Wrocławiu (9-ty kongres miał miejsce w r. z. w Hamburgu, p. Merkury 1867, Nr. 38). Na porządku dziennym były następujące przedmioty:

1) Reforma kredytu hipotecznego; 2) reforma bankowa; 3) uproszczenie taryf celnych i oznaczenie przedmiotów, które nie powinny opłacać cła wchodowego; 4) reforma taryfy związku celnego (cło na żelazo, ryż, cukier i tytoń; a nadto akcyza od cukru i tytoniu, wreszcie cło wychodowe na szmaty); 5) oznaczenie zakresu pomocy w razie nadzwyczajnych klęsk miejscowych; 6) zasada ustanawiania płac urzędników publicznych; 7) nadzór rządowy nad gospodarstwem leśném.

Po otrzymanin sprawozdania doniesiemy o rezultacie obrad.

— **Kursa wexli w Londynie i Kalkucie, i ceny srebra w Londynie.**

	Wexle.							Ceny srebra w sztabach w Londynie
	Londyn						*Kalkuta*	
	na Paryż		*na Hamburg*		*na Amsterdam*		*na Londyn 6 miesięcy*	
	3 miesiące		*3 miesiące*		*3 miesiące*		*za 1-ą rupję*	*za uncję*
	za funt sterling						*pensów*	*pensów*
Rok	*fr.*	*c.*	*Mk.*	*s.*	*fl.*	*st.*		
1841	25	65	13	$9\frac{1}{2}$	12	4	23	60
1842	25	80	13	$11\frac{1}{4}$	12	5	24	$59\frac{1}{2}$
1843	25	85	13	$13\frac{1}{4}$	12	5	$23\frac{1}{2}$	$59\frac{1}{4}$
1844	25	75	13	$11\frac{1}{4}$	12	$3\frac{3}{4}$	22	$59\frac{1}{2}$
1845	25	92	13	$13\frac{1}{2}$	12	$7\frac{1}{4}$	$22\frac{1}{4}$	$59\frac{1}{2}$
w przecięciu	25	80	13	12	12	5	23	$59\frac{1}{2}$
1846	25	90	13	$12\frac{1}{2}$	12	7	23	$59\frac{1}{2}$
1847	25	60	13	$12\frac{1}{2}$	12	$4\frac{1}{2}$	22	$59\frac{1}{2}$
1848	25	90	13	13	12	$3\frac{1}{2}$	$22\frac{1}{2}$	$59\frac{1}{2}$
1849	25	80	13	13	12	$3\frac{3}{4}$	23	$59\frac{3}{4}$
1850	25	40	13	11	12	$1\frac{1}{2}$	$24\frac{3}{4}$	60
w przecięciu	25	72	13	$12\frac{1}{2}$	12	4	$23\frac{1}{8}$	$59\frac{3}{4}$
1851	25	25	13	8	11	18	$24\frac{1}{2}$	61
1852	25	50	13	$9\frac{1}{2}$	12	0	$24\frac{1}{2}$	$60\frac{3}{4}$
1853	25	30	13	$7\frac{1}{2}$	11	$18\frac{1}{2}$	25	$61\frac{1}{2}$
1854	25	35	13	6	11	17	$24\frac{1}{2}$	$61\frac{1}{2}$
1855	25	50	13	8	11	19	$25\frac{1}{2}$	$61\frac{1}{2}$
w przecięciu	25	38	13	8	11	18	25	$61\frac{1}{4}$
1856	25	70	13	9	12	0	26	$61\frac{1}{2}$
1857	25	70	13	9	12	0	$26\frac{1}{4}$	$61\frac{1}{2}$
1858	25	35	13	$7\frac{1}{2}$	11	$17\frac{1}{2}$	25	$61\frac{1}{2}$
1859	25	35	13	$5\frac{1}{2}$	11	16	$24\frac{3}{4}$	$61\frac{1}{2}$
1860	25	37	13	6	11	17	$24\frac{1}{4}$	$61\frac{1}{4}$
w przecięciu	25	50	13	7	11	18	$25\frac{1}{4}$	$61\frac{1}{2}$
1861	25	66	13	9	12	0	25	$60\frac{5}{8}$
1862	25	44	13	8	11	18	$24\frac{1}{2}$	$61\frac{1}{4}$
1863	25	55	13	8	11	18	$24\frac{1}{2}$	$61\frac{3}{8}$
1864	25	70	13	$8\frac{3}{4}$	11	$12\frac{1}{2}$	$25\frac{1}{2}$	$61\frac{3}{8}$
1865	25	45	13	$9\frac{1}{4}$	12	$0\frac{1}{4}$	$24\frac{1}{2}$	$61\frac{1}{2}$
w przecięciu	25	56	13	$8\frac{1}{2}$	11	17	25	$61\frac{1}{4}$
1866	25	45	13	$9\frac{1}{2}$	12	$0\frac{3}{8}$	$23\frac{1}{2}$	61
1867	25	35	13	$9\frac{1}{2}$	11	$19\frac{7}{8}$	$23\frac{5}{8}$	$60\frac{5}{8}$
w przecięciu	25	40	13	$9\frac{1}{2}$	12	$0\frac{1}{4}$	$23\frac{9}{16}$	$60\frac{7}{8}$

Pominąwszy perjod wojny z Rosją (1851—1855), z porównania przeciętnych z lat 1041—1850 i 1856—1867 okażą się następujące zmiany w stosunku wartości pomiędzy walutą srebrną i złotą na korzyść srebra.

	Wexle.							Cena srebra
	Londyn						*Kalkuta*	*w Londynie*
Lata	*na Paryż*		*Hamburg*		*Amsterdam*		*na Londyn*	
1841—1850	25	76	13	$12\frac{1}{4}$	12	$4\frac{1}{2}$	23	$59\frac{1}{2}$
1856—1867	25	53	13	$7\frac{3}{4}$	11	17	$24\frac{1}{2}$	61
różnica	—	23	—	$4\frac{1}{2}$	—	$7\frac{1}{2}$	+ $1\frac{1}{2}$	+ $1\frac{1}{2}$
w odsetce	—	$\frac{4}{5}$	—	$2\frac{1}{16}$	—	$3\frac{1}{10}$	+ 6	+ $3\frac{1}{2}$

W drukarni Gazety Polskiéj. Za pozwoleniem Cenzury Rządowéj.